

V Ě S T N Í K

ČESKOSLOVENSKÉ NÁRODNÍ RADY AMERICKÉ

Čís. 287

Květen 1979

Ing. Štefan Papánek:

MILAN RASTISLAV ŠTEFÁNIK

Najprv sa chcem pod'akovať správe Štefánikovej Dvorany a jej predsedovi pánu Adolfovi Čiernemu, že túto spomienkovú slávnosť usporiadali a dali mi príležitosť na nej prehovoriť.

V časoch keď slovenský národ potreboval pomoc, lebo sociálny a národný útlak bol už neznesiteľný, Prozreteľnosť nám túto pomoc poslala. V zápase národa o jeho holý život objavil sa odrazu muž nevšedných vodcovských schopností, muž širokého rozhl'adu, pevnej vôle a hotový podstúpiť každú obeť. Bol to Milan Rastislav Štefánik, ktorého život, prácu a boj chceme spomenúť z príležitosti 60. výročia jeho tragickej smrti.

Milan bol jeden z dvanástych detí, syn evanjelického farára v Brezovej pod Bradlom-Kosariskách. V kraji myjavsko-brezovskom, kraji hrdom na svoje tradície, v kraji, kde sa v r. 1848 zrodilo hurbanovské národné povstanie. Bola to teda nielen vzorná rodinná výchova, ale aj bohatá tradícia rodného kraja, čo formovala charakter mladého Milana a živila v ňom vieru, že slovenský národ čaká lepšia budúcnosť. Styk s blízkou Moravou, ktorá žila už veľmi intenzívnym národným životom, túto vieru len posilňoval.

Štefánik sa už dávno stal legendou, rozprávkovým hrdinom, ale ja by som vám radšej chcel predstaviť Štefánika akým bol. Muža mimoriadne nadaného, dosledného, obetavého sympatického, muža ktorý sa stal spolupracovníkom T. G. Masaryka a organizátorom československých légii, neuprosného zastancu československej jednoty a osňovateľa našej spoločnej československej štátnosti. Toto je historická pravda o ňom.

Štefánik, ako sa vraví, na vlastnej koži zakúsil ako národ trpí, ako chradne a slabne, lebo zakúsil aj život v žalári. Veril, že iba v úzkej spolupráci s národom českým je možná záchrana. Preto počas celej svojej činnosti vojenskej i politickej napomínal k národnej jednote a varoval tých, ktorí prizvukovali rozdiely medzi Slováckmi a Čechmi. Nechcel to hlavne preto, aby sa pred západnými štátnikmi veci príliš nekomplikovali. Komplikovanosť nášho problému bola by len zt'ážila oslobodzovaciu akciu. Osudy našich národov neboli ľahké. Západný svet o nás skoro nevedel a čo vedel, dozvedel sa skor od našich nepriateľov ako priateľov.

Keď sa dnes zamyslíme nad životom Štefánika, je nám skoro nepochopiteľné ako tento chudobný chlapec z maličkých Košarísk a Brezovej dostal sa cez Prahu do Paríža, do Švajčiarska na Tahiti a každá zastávka bola vykúpená pracou a korunovaná úspechmi, ale nebola to cesta ľahká. Študoval najprv v Bratislave, potom v Soproni a Sarvaši a konečne v Prahe kde sa dostáva k prameňom vyššieho vzdelania. Na Karlovej univerzite študuje prírodné vedy, ale jeho nadanie mu umožňovalo venovať sa okrem predpísaných predmetov študovať špeciálne vyššiu matematiku a veľmi aktívne sa zúčastňovať aj v spoločenskom živote. V slovanskom akademickom spol'ku Detvan zoznámil sa s mnohými vtedajšími študentmi, ktorí neskor vynikli v slovenskom

živote, ako napríklad básnik Jan Botto - Ivan Krasko, skladateľ Mikuláš Schneider Trnavský, Dr. Vavro Šrobár, spoznal sa s Jánom Procházkom a prišiel tam medzi nich aj profesor a politik český T. G. Masaryk. Bol to práve Masaryk, ktorý svojimi prednáškami ovplyvňoval celé toto slovenské pokolenie intelektuálov, neskoršie hrajúce veľmi významnú kultúrnu i politickú rolu v slovenskom živote, obyčajne zhrnutých pod spoločný názov Hlasisti. Boli hlásateľmi realizmu tak v umení ako v politike, vyznačili sa ako horliví bojovníci za národné práva a takmer napospol stali sa vyznávačmi československej jednoty.

Štefánikov život v Prahe plynul tak ako u iných chodobných študentov, v každodennom zápase o živobytie. Početné české rodiny mu však v tomto zápase pomáhali. Ako mimoriadne nadaný akademik si zlepšoval postavenie dávaním privátnych hodín deťom v českých rodinách, často rodinách veľmi významných, ako bol napr. veľký básnik Jaroslav Vrchlický, kde sa osobné priateľstvo rozrástlo na rodinne a vyvrcholilo rodinnými návštevami v Prahe a Košariskách. Zrejme, že takéto intímne styky s prednými rodinami veľkomesta prispeli k spoločenskému dozrievaniu Štefánika, ktorý neskor v živote priam vynikal noblesovou svojho správania sa.

Ako politický aktivista Štefánik v každej životnej situácii hľadá možnosti, ako pomôcť svojmu rodu. Je vyzbrojený vedomosťami učenca, bohatý na vplyvné známosti vo svete vedy i politiky, ale vďačne dáva všetky svoje styky k dispozícii veľkému synovi českého národa, profesorovi Masarykovi. Masaryk, Štefánik a Beneš stali sa symbolmi revolúcie, ktorej výsledkom bol československý štát. Ale Štefánik sa stal súčasne aj symbolom slovenského odporu voči komunizmu. V rokoch 1967-1969 státisíce ľudí sa išlo pokloniť a vzdať mu úctu ku jeho mohyle na Bradlo, kde ležia pozostatky tohto legendárneho človeka.

Ako mládenec odchádzal do sveta s odhodlaním v boji pomôcť svojmu zotročenému národu k slobode a štátnej samostatnosti. Musela to byť priam legendárna sila, čo tohoto mladého človeka hnala v dobe vypuknutia prvej svetovej vojny. Mal vtedy iba 34 rokov, ale svoje oduševnenie a vieru vedel rozsievat' okolo seba kdekolvek prišiel. Vedel až zelektrizovať príslušníkov svojho rodu roztratených po celom svete a pod jeho vedením postavili sa po boku s bratmi Čechmi do zápasu za slobodu národa, za jeho štát. Bol to čin až legendárny, že sa tomuto mladému mužovi podarilo zorganizovať vospelú armádu mladých mužov, ktorí na vrchole svojej sily mohli sa v Rusku postaviť zočivoči komunistom. A to bolo dielo človeka, ktorý až do vypuknutia vojny pozoroval iba hviezdy a venoval sa vede.

Tak ako vo vede, hneď odrazu vynikol aj v politike, bol presvečivým diplomatom keď zasedal so štátnikmi sveta a keď odišiel medzi vojakov, stal sa ich inšpirujúcim, neodolateľným veliteľom. Krajanov očaril svojou osobnosťou, presvedčil nerozhodných, získal ľahostajných, oduševnil a vzpružil

VĚSTNÍK

May 1979

Organ of the Czechoslovak National Council of America

Published monthly (Except bi-monthly July-August)

Subscription \$2.00 a year - Outside U.S.A. \$3.00

Editor - Vlasta Vraz

Office: 2137 So. Lombard Avenue, Cicero, Illinois 60650

Tel.: 656-1117

Second Class Postage paid at Chicago, Illinois

VĚSTNÍK

Květen 1979

Organ Československé národní rady americké

Vychází měsíčně (s výjimkou dvojčísla v červenci-srpnu)

Předplatné \$2.00 ročně. - Mimo U.S.A. \$3.00

Redaktorka - Vlasta Vrázová

Úřadovna: 2137 So. Lombard Avenue, Cicero, Illinois 60650

Telefon:

656-1117

skleslých a unavených a ochotných povzbudil ešte k väčšiemu vypatiu síl.

Francúzsko ako prvá veľmoc v tom čase poverila tohoto mladého diplomata-vojaka, aby urovnal veľmi delikátne spory medzi veliteľstvami a Štefánik skončil túto úlohu veľmi úspešne. Nebolo úlohy, na ktorú by sa nebol podujal, nebolo prekážky, ktorú by nebol zdolal, keď volala národná povinnosť, nedbal ani o svoje inak dost' delikátne zdravie. Nuž, prosím vás, nebola to legenda? Ano, legenda bohatiera, ktorý k životu prebudil umierajúci slovenský národ a vtelil ho do moderného štátu, ktorý medzi dvoma svetovými vojnami patril medzi najusporiadanejšia a najpokrokovejšie krajiny sveta. - Legenda Štefánika je preto legendou živou, pravdivou, historickou a zo slovenských národných i československých štátnych dejín nevmazateľnou.

Je len zrejme, že na svoje vždy s väčšou láskou hl'adíme ako na cudzie. Ale zveličili sme Štefánikovu legendu iba preto, že patril nám? Preto pozrime sa, ako na Štefánika hl'adeli príslušníci iných národov, ktorí ho poznali, spolupracovali s ním a pozorovali ho v plnení historického poslania.

Jeho najbližší spolupracovník na Sibíri bol francúzsky generál Janim, ktorý svedčí vo svojom spomienkovom diele, že Štefánik stále myslel na svoje rodné Slovensko a horel túžbou oslobodiť ho.

Hlavný veliteľ' spojeneckých vojsk, francúzsky maršál Foch vydal svedectvo, že Štefánik bol jeden z najskvelejších vojakov, akých poznal počas prvej svetovej vojny.

Francúzsky admirál Lacaze vydal o ňom svedectvo, že to, čo Štefánik nevedel vyjadriť slovami, dával najavo zápalom rodol'uba a jeho živobytie bolo sústredené do boja za slobodu a nebolo ničeho, čo by bolo zapríčinilo pochybnosti v jeho národnej viere.

Taliansky ministerský predseda Orlando napísal, že neobmedzená oddanosť Štefánika k ideálu vlasti dáva mu význačné miesto medzi veľkými mužmi sveta, medzi osloboditeľ'mi. Jeho zvláštne a charakteristické črty zhrnuje takto: Jeho pevná viera, ktorá nikdy nepoznala nerozhodnosť v dobách neistoty, alebo, skleslosť pri neúspechu, bola absolutne čistá nielen v poňatí, ale aj v prostriedkoch.

Taliansky generál Badoglio ho nazýva apoštolom vlastenectva, general Diaz hovorí o ňom ako o mužovi, ktorý prvý predpovedal zmiznutie habsburského mocnárstva, ako muža, ktorému sa podarilo presvedčiť' nejpvyvnejšie osobnosti všetkých krajín za československú vec.

General Zapalli videl v ňom od prvého stretnutia hlbokú vieru, ktorá zpl'ňala vnútro veľkého vlastenca, vieru, ktorá ho viedla k presvedčeniu, že už vtedy pokladal existenciu československého štátu za istú.

Veľký spisovateľ' Lev Nikolajevič Tolstoj ho považoval za úžasne srdečného a milého človeka.

A nakoniec spomeňme medzi inými aspoň dvoch veľkých Čechov, ako hodnotili Štefánika: básnika Březinu a kritika F. X. Šaldu.

Březina napísal toto: Veľkosť Štefánikovho zjavu, magická žiarivosť ducha, v ktorom sa spájala neha i sila heroizmu i sen, víťazný, tvorivý entuziazmus i jasnovidné prenikanie krutej a ironickej skutočnosti, ducha oslnivého slávou nebies, nepokojného, žízňivého po poznaní všetkých dial'ok a tajomstiev zeme a predsa milujúceho i chudobný kraj, kde sa narodil a malý národ svojich bratov, za ktorý bojoval a umieral.

Kritik Šalda hodnotil Štefánika takto: Myslím, že Štefánik bol rydzím Slovákom so všetkými stránkami svojej osobnosti, neustále vrel, neustále kypel plánmi, podnetmi, neustále pracovala jeho obrazotvornosť, vynaliezavosť, bádavosť, opravdivosť, nekompromisnosť mravná i tvorivá boli asi osobnými darmi, ale oheň a vášeň, ktorou uskutočňoval myslenie vo veľkých rozmeroch a prítom čaro osobnosti, krásny spoločenský takt a vkus, jeho rytierskosť a veľkodušnosť okrem vlastností osobnej, je čosi slovenského a vlastného čistému, rýdzemu géniu jeho kmeňa.

V českej verejnosti sa stále viac budil záujem o zdeptané Slovensko. Jeden z milovníkov Slovákov bol básnik Adolf Hejduk. Slovenské národné záujmy boli vyjadrené v rokoch 1861 Slovenským memorandom, v ktorom žiadali v Martine zidení zástupci Slovákov takzv. Slovenské okolie s nijako nedefinovanú samsoprávou v rámci Uhorska. Slovenské národné požiadavky zastupovala Národná strana, ale tá pod neustálym maďarským náporom bola odsúdená do pasivity. Jediným orgánom na obranu slovenských národných práv pre slovenských politikov ostali Národné Noviny, ktorým dával tón a líniu syn Jozefa Miloslava Hurbana, Svetozár Hurban Vajanský. Vajanský bránil neohrozene záujem svojho národa a v boji bol nekompromisný a prísne konzervatívny.

Celkove sa čím d'alej tým jasnejšie v slovenskej politike črtali tri hlavné politické smery: Konzervatívci, ktorí boli súčasne rusofilmi a reprezentovali ich hlavne Hurban a Dula, predstaviteľ'mi katolíckeho ľudového hnutia boli najmä Hlinka a Juriga a konečne boli tu Hlasisti, ktorým boli tlmočníkmi najmä Šrobár a Blaho. Títo podľ'a svojho učiteľ'a Masaryka hlásali, že kritikou a polemiou treba rozvrátiť' falošnú svornosť a odhalit' vlastné chyby a chyby svojho tábora, aby tak mohlo prísť k náprave. Hlasisti sa už od začiatku stavali do príkrej opozície voči martinskému politickému vplyvu.

Detvan, akademický spolok Slovákov v Prahe, bol pod silným vplyvom Masarykovými ideami odchovaných študentov a medzi nimi bol aj M. R. Štefánik, ktorý bol v čase svojich štúdií veľmi činným členom. Masaryk si získal mladých Slovákov aj tým, ako odvážne napadol pravoť' rukopisov Kráľovodvorského a Zelenohorského a potom sa zastal židovského mladíka Hilsnera, keď bol obvinený z vraždy, ktorá vraj bola rituálna. Každé z týchto vystúpení bolo veľmi nepopulárne, ale pre študentov, ktorých idealizmus vedel objaviť pravdu aj keď bola nepopulárna, Masaryk bol ideálom. Mal ich doveru, ktorá často hraničila skoro s nekriticou oddanosťou, čo bol zrejme

Prosíme, oznamte včas zmenu adresy

paradox, lebo práve Masaryk ich učil prijímať všetko kriticky. Sám Štefánik sa zoznámil s Masarykom a stýkal sa s ním najmä prostredníctvom Jána Krajca a Jaroslava Vávry a osobný styk ho s Masarykom ešte viac zbližil.

Ale Masaryk nebol jeho jediným učiteľom. Štefánik nikdy nehasil svoj intelektuálny smad z jediného prameňa. Ovplyvnili ho aj spisy Lva Nikolajeviča Tolstého a výpisky z jeho diela Vojna a mier, ktoré sa v Štefánikovej pozostalosti našli dokazujú, ako pozorne si všimal jeho názory. V spolku Jeronym sa zoznamoval s problematikou protestantskej teológie, čím sa značne ovplyvnili názory, ktoré si priniesol z farárskej domácnosti rodičovského domu. A čítal, až hltavo čítal Shakespeara, životopisy Napoleona a Koperníka a neobíšiel ani názory Karla Marxa a Engelsa na kapitál a spoločenské usporiadanie sveta.

Ked' sa Štefánik stal tajomníkom Detvana, sústredil sa najmä na prednáškovú činnosť, ktorá mala často za hlavnú tématiku zblíženie medzi Slovákmi a Čechmi. Nie div, že odchovanci tohto spolku sa stali praktickými nositeľmi a šíriteľmi myšlienky československej štátnosti, aj keď sa neskor stali poslanci, verejnými úradníkmi a legionármi. Pochádzali zo všetkých krajov Slovenska a zo všetkých spoločenských vrstiev na jednej strane a študovali na rozličných fakultách, takže pokrývali nielen teritoriálne, ale aj záujmove veľmi široké pole. Za menami ako Kopeckovci, Tvarožkovci, Papánkovci, Juričkovci alebo Štefákovci a Šurakovci a inými sa skrývajú životy ľudí a rodín, ktoré ovplyvňovali verejný život.

Štefánikov študentský i mimoštudentský život v Prahe bol taký bohatý, že ho v krátkej prednáške nemožno vyčerpať. Ale vo všetkom čo robil a všade kde bol, staval svoj rodný kraj do stredu pozornosti.

Prednášal v Hermanovom Mestci, rodisku Pokorného, dobrého kamaráta, na téma "Kus reálnej vzájomnosti, pozitívnej, uvedomelej lásky k slovenskej veci". Písal do Hlasu. Kritizoval Czambela, slovenského filológa a odmietal jeho názor uviesť slovenský záujem do súladu s maďarským. Odmietol brať najmä na to ohľad, že podľa Czambela Maďarom škodí rozširovanie českej literatúry na Slovensku. Štefánik mu na to odpovedal, že takúto vec mohol napísať Czambel ako štátny úradník, ale nie ako Slovák (Czambel bol vysokým štátnym úradníkom v Budapešti.) Štefánik potom v spolupráci s Hlasom organizuje výpravy do Luhačovic a do Skalice ku kúpeľnému lekárovi Dr. Pavlovi Blahovi, tomuto apoštolovi československého zjednotenia. Prirodzený zmysel Štefánikov pre slušnosť, uhladenosť a spoločenský takt sa návštevami v pražských rodinách ešte zušľachtí. Rád chodieval s Mikulášom Schneiderom Trnavským ktorého volali cymbalistom a na klavíri u Čížkov vedel rozpievať i roztancovať celú spoločnosť svojimi slovenskými a moravskými piesňami a improvizáciami na ľudové melódie. Milan, ktorý nepil ani nefajčil, dal sa hudbou celkom uniesť, tá s ním spravila zázraky. Okrem Čížkov chodievali k Vrchlickým, k F. X. Svobodovi, prof. Jaroslavovi Gollovi, do atelieru maliara Liebschera a po rokoch hovorí o tom Jan Erben: Bolo niečo nevšedne pozoruhodného v mladom Štefánikovi, keď prehovoril: jeho tvár bola odrazu milá, príjemná a keď sa usmial, celá jeho bytosť zduchovnela.

V pražskom prostredí mal Štefánik mnoho neopätovaných lások a vždy sa rád pohyboval vo vedeckom a umeleckom prostredí. Mikuláš Schneider Trnavský zhudobnil niektoré jeho básničky. Rád chodieval do pražských umeleckých krúžkov Máj a Mánes, kde mal početných priateľov. Ale zaujímali ho aj technické a mechanické problémy a už v tom čase vypracoval návrh na automatické prehadzovania výhybiek kalajnic.

Na doktora filozofie v slávnej aule Karolíny promoval ho veľký český básnik, profesor Jaroslav Vrchlický. Po promócii však

(Pokračování na str. 6.)

Spomienka na 60. výročie tragickej smrti gen. M. R. Štefánika

Washington, D.C. - V priestrannej miestnosti Senátu pre výborové zasadania dňa 4. mája sišla sa reprezentačná skupina na pietnu spomienku 60. výročia tragickej smrti národného bohatera, spolutvorcu Československa a jeho prvého Ministra národnej obrany, gen. Milana Rastislava Štefánika.

Zhromaždenie bolo usporiadané washingtonskými odbočkami šiestich organizácií, ktoré sa obyčajne postarajú o prípravu významných udalostí v našom národnom živote.

Vo svojom prívete na uvítanie obecnstva p. Andrej Valuchek, pobočník predsedajúceho Demokratického celokrajinského výboru v krátkosti načrtol životobeh bohatera Štefánika.

Za brancov Československa prehovoril plk. Jaroslav Kašpar-Pátý, predseda miestneho sokolského sboru, uhodnotil zásluhu gen. Milana Rastislava Štefánika ako vojáka a složil vďaku za československých vojakov za dlholetý dlh pamiatke národnému bohatierovi Štefánikovi.

Dr. Vladimír J. Fleischer, za usporiadateľov prečítal pozdravný list hodnotujúci pamiatku Štefánika, generála armády Francie, a vlastiteľ'a Legion de Honeur vyznamenania v hodnosti veliteľ'a od vel'vyslanca Francie p. Francois de Labouleyho.

Pre nemoc a na radu svojho lekára dr. Ján Papánek, pozvaný za slávnostného rečníka nemohol prísť, a svojou pohotovosťou prekvapila pani Betka Papánková, ktorá svojím príjemným hlasom prečítala pripravenú reč hodnotiacu život a úspechy Milana Rastislava Štefánika. Dr. Papánek bol medzi prvými čo sa v Taliansku prihlásili do československého vojska a jeho prvým úkolom nariadením gen. Štefánika bolo redigovať a vydávať noviny pre vojsko v Taliansku, kde zprávy z rodnej zeme nebolo skoro žiadnych. Vzдор svojej neskúsenosti v novinárstve dr. Papánek sa ujal svojej sverenej úlohy znamenite, tak potvrdzujúce hlboké znalosti Štefánikove o dobrej výkonnosti človeka aj na neznámom a novom poli činnosti.

Vo svojej práci dr. Papánek zhodnotil život Štefánika od mladosti, za študentských rokov v Prahe a inde. O jeho dokladných znalostiach v matematike, činnosti v "Detvane" a pražskej spoločnosti. Tvrdí, že Štefánik predvídal svetovú vojnu v ktorej videl záchranu svojho rodu a oslobodenie zpod cudzieho jarma Habsburgovcov a Maďarov. Svojou činnosťou najskor na poli hvezdárstva vo Francii v spolupráci so svetoznámymi hvezdármi, tak samostatne na Mount Blanc, v Španielsku, Argentíne, na Pacifiku, na Sibíri a inde vydobyl si veľhlas vo vedeckých kruhoch a širokú známosť medzi vedcami a diplomatmi sveta. Nedal si ujsť príležitosti aby nepripomenul pomoc pre svojet'.

Hned' na začiatku prvej svetovej vojny prihlásil sa Štefánik, bár telesne slabý, do francúzskej armády a žiadal si pridelenie do letectva. Za šesť mesiacov stal sa letcom s hodnosťou dostojníka. Jeho dobrá povest' vo Francii bola výbornou pomocou pre otváranie dverí prístupu k významným osobnostiam francúzskym a to upotrebil uhl'adzujúc tak cestu Tomášovi G. Masarykovi a Eduardovi Benešovi v oslobodzovacej práci.

Štefánik bol vyslaný do Spojených štátov na vyjednanie o pomoc pre Franciu. Bol mu americkou armádou pridelený pomocník, poručík Ján Slezák, znalec vo výrobe municíí a rodák Štefánikov. V New Yorku po prvý krát vystúpil na verejnom zhromaždení usporiadanom Slovenským Sokolom a bol zvolený za čestného člena. Vďaka jeho príhovoru a činnosti do 2,800 Sokolov sa prihlásilo dobrovolne do československej armády. Vycvičení boli v štáte Connecticut za rozsiahlym majetku sochára Gutzmom Borgluma, priateľ'a rodiny Crane a Masaryka.

Štefánik precestoval skoro celý svet v záujme československej veci. V Rusku zjednal dohodu a usrozmienie medzi vedúcimi légie

a trojicou Masaryk-Štefánik-Beneš. Na Balkáne pomáhal pri evakuovaní zbytkov srbského vojska na ostrov Corfu. Pri tej práci jeho lietadlo sa zrútilo v albánskych horách. On utrpel ťažké vnútorné zranenie. Liečený bol v Taliansku a po čiastočnom zotavení konal leteckú vývednú službu na talianskom fronte. Tam objavil koncentráciu rakúsko-uhorského vojska na sektore frontu považovaného za nečinného. Upozornil na to talianske veliteľstvo a predídene bolo neočakávanému útoku.

Taký bol v krátkosti život Štefánika. Každú voľnú chvíľu venoval službe národu. Po oslobodení domoviny nechcel nohou stúpiť na podu nepriateľ'a, preto volil letieť s dvoma talianskymi dôstojníkmi. Pred očami tisícich sijdených na jeho uvítanie na vajnorskom letišti lietadlo sa zrútilo v plameni. Zahynul v troskách lietadla Štefánik. Vd'ačný národ postavil svojmu bohatierovi mohyly na Bradle, blízko rodiska.

Pri spomienke v senátnej miestnosti vystavený bol Štefánikov obraz v rovnošate francúzskeho generála a vedľ'a zlomok vrtule zo Štefánikovho lietadla.

Spomienka bola zaklúčená recitáciou primeranej básne s doprevodom hudby symbolickej na trpký život rodnej zeme pod cudzou nadvládou. Recitoval Karol Prochotský, nadaný recitátor, nateraz účinkujúci vo Washingtone. Recitácia bola zaklúčená povodnou reportážou o výprave Američanov, ktorí putovali na Bradlo vzdať hold národnému bohatierovi. Plánovali pri mohyle spoločne zaspievať hymnickú pieseň "Kto za pravdu horí . . ." ale taký prejav im zakázal riadič najatého autobusu.

Ale vzdor takej ukážke despotizmu a zákazu prejavu piety a úcty, pamiatka Milana Rastislava Štefánika zostáva živá v srdciach a myslí slobodných ľ'udí za hranicami Republiky aj doma, Republiky ktorú Štefánik pomáhal tvoriť a za ktorú položil svoj život.

Z hodnoverného prameňa sa dozvedáme, že o tejto spomienke na gen. Štefánika bude záznam v "Congressional Record." pst

Z událostí v Československu

Osudy chartistů

Skupina francouzských disidentů orodovala ve straně za dr. J. Šabatu, aby protestovala proti jeho věznění. Další pařížská skupina Mezinárodní výbor pro podporu hnutí Charty 77 (International Anti-Repression Committee) zaslala prezidentu Husákovi telegram v němž žádala o jeho propuštění. K této skupině patří vynikající spisovatelé, mj. Saul Below, americký nositel Nobelovy ceny a Gunter Grass. Na čs. vyslanectví to přý vyvolalo špatnou náladu.

V březnu zástupci francouzské socialistické strany Národní federace pro vzdělání FEN a demokratická konfederace práce odevzdali osobně na čs. vyslanectví 6,000 telegramů s toutéž žádostí. Byla mezi nimi i komunistka Helena Parmelínová, která se omlouvala, že mluví pouze za sebe, poněvadž strana se nemohla sjednotit a rozhodnout se pro petici.

Amnesty International, chicagský výbor, se již dávno přimlouvá za dr. Šabatu (Věstník, American Bulletin).

Prozatím tyto zásahy měly opačný výsledek. Dr. Šabata, po odpykání trestu devíti měsíců za pokus o schůzku s polskými disidenty na hranicích měl být v červnu propuštěn, ale musí si odsloužit dalších 18 měsíců vězení, které mu r. 1976 byly prominuty po pěti letech věznění z původního trestu s podmínkou, že se bude tři roky dobře chovat. Po svém propuštění Dr. Šabata však podepsal Chartu a pokusil se o styk s polskými disidenty.

S Dr. Šabatou byl zatčen Tomáš Petřivý (nar. r. 1955 v Bratislavě). Policie mu vyhrožovala a chtěla ho donutit, aby svědčil

proti Dr. Šabatovi. Původně byl zajištěn jako "důvodně podezřelý z rozmnožování a rozšiřování písemností protispolečenského a protisocialistického obsahu". Petřivý odmítl spolupráci s tajnou policií a u soudu vypovídal jako svědek ve prospěch zatčeného Šabaty. StB se mu pomstilo a je nyní sám souzen. Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných sleduje jeho případ. Jeho obhájcem měl být Dr. Josef Daniš (nar. 1946 v Přerově), který však byl vyhozen v březnu z pražské právnické komory za to, že hájil disidenty (byli to Šabata, Jiří Chmel, spisovatel Jiří Grůša, Jaroslav Kukal). Dr. Jaromír Šavrdra z Ostravy, invalidní důchodce, byl zatčen a od října je ve vazbě. Jeho žena Dolores žádala o pomoc po jeho zatčení, poněvadž jeho zdravotní stav je špatný. O jeho osud projeví zájem američtí spisovatelé PEN v New Yorku ("Free to write") a obrátili se na Československou národní radu americkou o zprávy.

Loni byli v Brně odsouzeni Petr Cibulka, Libor Chloupek a Petr Pospíchal.

Komunistický režim se obzvlášť bojí mladých lidí a podniká výpady na ně. V březnu v Brně zatkla člena výboru pro nespravedlivě stíhané, signatáře Alberta Černého, řidiče Čs. červeného kříže.

Jiří Grůša napsal román Dotazník, který se v Československu četl pouze v rukopise. Jaroslav Hutka o tom napsal: "Je to kniha, po jejímž přečtení člověk zřetelněji vnímá, stane se bohatší a citlivější, lépe rozumí sobě a více začne obdivovat život". Za tento román, snad za jiné hříchy, dostal se autor do kriminálu. Kniha vyšla u Škvoreckého, Publishers 68, v Toronto, Kanadě).

Do blázince s nimi

Anglický vědecký časopis Nature upozorňuje, že někteří čs. lékaři psychiatři začínají sloužit režimu dle sovětského vzoru; odkazují neposlušné politické disidenty do ústavů pro choromyslné. (Ve Věstníku a American Bulletin byly o tom zprávy v roce světového kongresu psychiatrů). Adrian Berry, v článku "Now Czechs Use Mental Detention" poukazuje na případ Augustína Navrátila, jak byl popsán čs. lékařkou Hroncovou. Navrátil byl kdysi členem místního národního výboru za Dubčeka. Od té doby pracoval na železnici. Loni byl zatčen, když sháněl podpisy na petici v zájmu občanského práva. Britský vědátor odsuzuje příkře posudek lékařky o chování a stavu pacienta: "je to pseudo-vědecké brblání".

Amnesty International "adoptoval" dalšího čs. vězně Aleše Macháčka, který byl současně zatčen v lednu 1977 s nukleárním fyzikem Vl. Laštůvkou. Byly u něho nalezeny knihy "podvratné", vydané exilem, dále, rozdával výtisky Charty.

Vězeň Macháček byl povoláním zemědělský inženýr a byl zaměstnán v ústavu hospodářského plánování v Ústí nad Labem. Po osmi měsících byl souzen a odsouzen na tři a půl let. Soudce prohlásil, že je trestán za svůj nepřátelský postoj k socialistické společnosti.

Chicago

V sobotu odpoledne 9. června členové chicagské oblasti vzpomenu lidické tragedie v Cresthill, Ill. (u pomníku v Lidicích). Bude vypraven bus, který vyjede ve 2.45 od cestovní kanceláře Čihák World Travel. Zájezdu se ujala s velkou ochotou ses. Bláža Čiháková. Zájemci necht' se hlásit přímo u ní: 6302 W. Cermak Rd., Berwyn - tel. 795-9050. Anglickým řečníkem je br. James V. Krákora, člen předsednictva ČSNRA.

Na zpáteční cestě se účastníci zastaví v restauraci White Fence Farm.

V úterý večer 19. června pořáda odbočka Západní Předměstí v budově Mid-America zajímavý večer, na který srdečně zve ostatní odbočky.

Meziparlamentní unie v Praze

Ve dnech 16. až 21. dubna zasedala v Praze Meziparlamentní unie. Zastoupeno bylo 71 zemí. Unie má sídlo v Ženevě a celkem 700 členů parlamentů. Hlavní zasedání se konalo v budově starého parlamentu, pracovní schůzky v novém parlamentu, slavnostní banket na Hradčanech.

Projednávaly se důležité otázky odzbrojení, ekonomie, problémy nadzemského prostoru atd. V čele delegace Spojených států byl kongresman Edward Derwinski (R-III), který po svém návratu do Washingtonu tlumočil svoje dojmy z pražské návštěvy.

Zasedání se tentokrát zajímalo spíše o hospodářské než politické problémy a bylo proto méně výbušné politicky. Americká delegace zaujala tentýž postoj v otázkách komunikací, prostoru, atd. jaký zastává ve Spojených národech. Hlavní zájem Spojených států, vysvětlil kongr. Derwinski, spočíval v dodržování mírové smlouvy na východě, kde je situace výbušná a nebezpečná. "Tuto myšlenku jsme se snažili zdůraznit, ale politická rozprava o středovýchodu se odložila do příští schůze, která se bude konat ve Venezuele."

Československo ve všem následovalo Sovětský svaz, pravil kongr. Derwinski, nikdy v ničem neodchýlilo se od sovětského postoje. I ve svém uvítání při zahájení zasedání prezident Husák se úzkostlivě držel sovětské linie.

Americká delegace se zdržela v Praze několik dní. Účastníci využili každé příležitosti, aby navštívili památná historická místa, Hradčany, slavnostní mši o velikonoci v kostele sv. Jakuba. Na Derwinského zanechala stará Praha hluboký dojem, ale město a život v Praze působily tísnivě, neradostně. "Viděli jsme z Prahy, co se dalo, když uvážíme, že jsme přišli do Prahy pracovat". I tak, při velmi omezeném čase, americká delegace navštívila Lány, kde položila věnec na hrob presidenta Masaryka a jeho syna Jana.

Lány navštívili: od leva - administrátor kongresu p. Edward Henshaw, kongresman J. J. Pickle (D-Tex), kongr. Edward Derwinski, kongr. Claude Pepper (D-Fla), a Byron Monton, chargé d'affaires amerického velvyslanectví v Praze.

Z oblastí a odboček

Odpoledne, na které vzpomínáme

V neděli 29. dubna uspořádala odbočka ČSNRA "Gen. M. R. Štefánik" vzpomínkové odpoledne u příležitosti šedesátiletého výročí tragické smrti velkého Slováka, gen. Milana Rastislava Štefánika. V důstojně vyzdobeném sále Městského domu ve Winnetce se sešlo na dvě stě členů a hostů. Předseda Eduard Dellin, který byl spolu s paní Alicí Koudelovou iniciátorem a organizátorem pietní slavnosti, připomněl v úvodním projevu, že odbočka, která má šedesát členů a kryje šestadvacet severních a západních předměstí Chicaga, si vzala do štítu jméno velkého syna slovenského lidu, protože generál Štefánik zasvětil život myšlence jednoty Čechů a Slováků.

Po vystoupení pana Vladimíra Holečka, který zapěl americkou a československou státní hymnu, vyslechli hosté recitaci Medkova Štefánika. (V. Rokničová - V. Holeček) a Krčmeryho Štefánikovy matky (A. Koudelová). První část programu zakončila paní Jiřina Podgorná přednesem Dvořákových Biblických písní. Poté se ujal slova předseda Čs. národní rady americké, generál Dr. Mikuláš Ferjenčík. Nastínil hlavní zásady Štefánikovy politické filosofie a zdůraznil jeho vášnivě lpění na jednotě všech politických stran, na pěstování osobní sebekázně a na boji proti sobectví. Nesvornost je začátek konce. Naše dnešní úsilí o řešení všelidských problémů humanismu v soukromém i veřejném životě, ve vědě a v umění je v souladu se zásadami Štefánikovými. Bolševismus, který znamená rozklad, bídu a hlad, je negací demokracie. Štefánikův pomník na Bradle se stal symbolem svobody. (Věstník, duben).

V druhé polovině uměleckého programu zahrála mladička flétnistka Marcelka Chrobáková Fibichův Poém, tenor Holeček zapěl Smetanovu slavnou píseň Nekamenujte proroky a po vystoupení Alice Koudelové, která přednesla Bardiho báseň Pri Bradle na 4. mája bylo odpoledne zakončeno směsí slovenských lidových písní v podání paní Jiřiny Podgorné. Programu dodal vskutku profesionální ráz obětavý klavírní doprovod prof. Franka Kubiny. Na zakončení čekalo hosty bohaté občerstvení, které připravily členky odbočky Štefánik. Důstojný ráz odpoledne, vzorně připravený program a srdečnost prostředí si zaslouží upřímný obdiv.

J.S.

* * *

Odbočka Československé národní rady americké Generál M. R. Štefánik hlásí, že odkládá svůj populární piknik U LAURICHU na 12. srpna 1979. Jediný důvod: ulehčit rozhodování, kam jeti dříve. 3. - 5. srpna jed'te na oslavy mistra A. Dvořáka do Spillville - další neděli na piknik Štefánika. Držte palce dobrým prorokům povětrnosti po oba teplé weekendy. Srdečně zve odbočka Štefánik.

Slovak Sokol oslavil Štefánika

O týden později, 6. května, Slovenský Sokol uspořádal dedikační program ve své sokolovně v Berwynu za slavnostní nálady. Oslavy se zúčastnili členové předsednictva ČSNRA a svou přítomností připomenuli, že Slovenský Sokol byl of prvopočátku věrným členem Rady.

Oslavě předsedal br. Adolph Cierný, člen předsednictva ČSNRA, který v závěru programu připomenul přítomným dnešní nebezpečnou světovou situaci a naše povinnosti. Jeho proslov "No man is an island unto himself" byl časový a naléhavý, neboť každý z nás nese odpovědnost na budoucím vývoji.

O Štefánikovi promluvil Ing. Štefán Papánek, místopředseda ČSNRA. Jeho řeč byla bohatá na historické údaje o Štefánikovi, z jeho mládí, styků s Čechy, poměru k Masarykovi a k tehdejšímu

**AMERICAN PŘEDPLATNÉ —
BULLETIN \$2.00 ROČNĚ**

kulturnímu a vlasteneckému životu v Praze, na ponaučení pro nás a proto uveřejněna v plném znění ve Věstníku.

Slovenský Sokol původně vlastnil Štefánikovu dvoranu na Pulaski a 24. ul. ve staré Lawndale čtvrti a po prodání této budovy se zakoupil v Berwynu, kde si upravil sokolovnu v čísle 6215 W. 26. ul. Na předsednictvu M. R. Štefánik Court zasedají: předseda Adolph Cierný, místopřed. Samuel Babiar, zapisovatelka Jolana Babiarová, ses. Mary Anna Cierná, John Janeka, John Kučera, Mildred Mihalíková, Martin Polák, John Sadecký, John Valenta, Daniel Zeman, Olga Belanová, Emil Slanina. Jsme jistě rádi, že Slovenský Sokol ve své činnosti pokračuje, že se "s námi" přestěhoval z opuštěné Pulaski do krajanské čtvrti berwynské.

Slavnost zahájil modlitbou Rev. Andrew Swaska. O Štefánikovi promluvil velmi vřele br. Samuel Babiar. Dále, učinkovali Lyn Gregor a Joe Pat. Sestry Sokola se postaraly o výběrné pohoštění.

Oslava vyzněla krásně, jednotně a nadšeně. S uznáním jsme ocenili snahu bratří a sester představit Štefánika i druhé, mladší generaci a seznámit je s jeho významem nejen pro budoucí Československo za první světové války, ale i pro žijící po druhé světové válce, v dnešní době. Štefánik byl z prvních, který varoval před komunismem, byl jeho nesmiřitelným nepřitelem a kladl největší důraz na jednotu Čechů a Slováků.

Oblastní výbor ČSNRA ve státu Michigan

Ve středu dne 2. května konal se koncert Jaroslava Hutky v kulturním středisku Sokol Detroit, 23600 W. Warren, Dearborn Heights, který se nad očekávání vydařil. Program byl silně protikomunistický, píše pokladník Jan Šrámek, který nahrál celé pásmo na páse a je ochoten jej zapůjčit, bude-li zájem.

V neděli dne 6. května, na schůzi odbočky Štefánik bylo vzpomenu 60. výročí smrti velkého hrdiny.

V sobotu 26. května předvedla Metropolitní opera z New Yorku "Prodanou nevěstu" v Masonic auditoriu.

V sobotu 3. června je sokolský slet severovýchodního kraje v A.M.L.A. parku v Clevelandu.

Ve dnech 13. až 15. července pořádá Sokol Detroit, za spolupráce ČSNRA "Československý festival" v Wyandotte, Mich. Rada bude mít letos celkem tři stánky a jednu ze dvou kuchyní.

Ve dnech 20. až 22. července krajané v Corunna-Owosso pořádají "Old Country Festival".

Ve zprávě se upozorňuje na české církevní vysílání každou neděli o páté hodině na stanici CHUR - Dial 71 AM - Leamington, Ontario. Již čtrnáct let Rev. Josef Zajíček vysílá svůj program. Členové výboru ČSNRA při této příležitosti děkují mu za velkou pomoc, kterou poskytuje zvláště nově příchozím do Kanady.

Dále se upozorňuje, že oblíbený rozhlas Josefa Bruštíka byl přesunut z neděle na sobotu dopoledne v 11.30 - Dial 105 FM.

Zpráva Oblastního výboru - Michigan

Oblastní výbor ČSNRA v Michigan uspořádal ve středu večer 2. května t.r. koncertní představení Jaroslava Hutky. Koncert byl aktivně podpořen všemi odbočkami: Masarykovo Sdružení Detroit, Štefánikova odbočka Detroit a Masarykovo sdružení Owosso. Ve spolupráci se všemi odbočkami se podařilo nejenom tento večer uskutečnit, ale také zajistit úspěch: Koncert se konal v místnostech Sokola Detroit za přítomnosti téměř 200 krajanů z Detroit a blízkého i vzdálenějšího okolí. Celkový výtěžek byl

věnován J. Hutkovi a mezinárodnímu fondu ve Švédsku podporující Chartu 77, disidenty v ČSSR a jejich rodiny.

Až do loňského roku J. Hutka patřil mezi přední čl. disidenty a signátory Charty 77. Jeho koncerty, které se staly v posledních deseti letech velice populárními začaly být čl. vládou postupně ztěžovány. Loni na podzim mu bylo povoleno společně s manželkou opustit Československo. Věříme, že jeho turné po USA a Kanadě najde pochopení u našich rodáků a přejeme mu mnoho zdaru.

Ve dnech 13., 14. a 15. července Oblastní výbor a jeho odbočky uspořádá společně se Sokol Detroit čl.-amer. festival a těšíme se na shledanou.

Za Oblastní výbor ČSNRA Michigan,
Marie Šamšiňáková

Odbočka gen. Milan Rastislav Štefánik, Detroit, Michigan

Odbočka Štefánik v Detroit, Mich. konala schůzi v domě manželů Kraftových, 1000 Allen Rd., Ferndale, Mich.

Za omluveného předsedu schůzi vedl br. Petr Vlčko, přivítali členy a hosty.

Byl zvolen nový výbor na rok 1979: předseda br. Petr Vlčko, místopředseda br. Karel Brablec, tajemnice ses. Marie Resatko, pokladní br. Lojza Mika, revisoři účtů ses. Vlčková a ses. Šamšiňáková.

Po volbách bylo podáno občerstvení. Přítomní uvítali promítání velmi působivého filmu "The Price of Peace and Freedom", br. Karlem Šrámkem.

Schůze se konala v srdečném prostředí. Příští byla stanovena na 6. května.

Ke zprávě tajemnice ses. Marie Rešatkové byl přiložen šek na \$148. za členské příspěvky.

Štefánik - (Pokr. ze str. 3.)

nešiel si hl'adat' zamestnanie, ale rozhodol sa pre d'alšie štúdium vysokej matematiky a hvezdárstvu v Paríži. Ale Prahu neopúšť'al ľahko. Zanechal tam mnoho radostných i smutných spomienok, mnoho prchavých i trvalých lások a mnoho dobrých priateľ'ov, ako bola rodina Bilých alebo Bohdan Pavlů.

Zaumienil si, že si kariérnu astronóma vybuduje pod vedením v tom čase najslávnejšieho hvezdára Flamariona. Ale najprv si bolo treba zaistiť aspoň najnutnejšie živobytie. Nebolo to ľah'ké, lebo do Paríža si okrem odporúčania profesora Zengra niesol iba hrudku jáchymovského uránu. Priatelia v Prahe a na Slovensku boli veľ'mi skeptickí, keď im pred odchodom rozvíjal svoje veľ'ké plány, ale on veril, že dosiahne čo si predsavzal. V rožomerskej banke u Makovických mu malú pomoc zaistil Vavro Šrobár. Niečo mu požičal staviteľ Vávra, ale napriek biede, ako ho vlak niesol k Strasburgu, zdalo sa mu, že kolesá na kol'ajniciach skandujú jeho predsavzatie: Budem slávny, budem slávny . . .

Čoskoro po príchode do Paríža zoznámil sa s českým sochárom Bohumilom a ten ho uviedol do spoločnosti početných českých výtvarníkov ako boli maliar L. Strimpl, T. F. Simon, H. Boetinger, sochár O. Španiel. Žartovne ich volal čvargou, keď chodil s nimi po kaviarňach a boulevardoch a rozprával im svoje zážitky zo štúdií v Mad'arsku i Prahe.

Ale jeho začiatky v Paríži neboli bez sklamaní. Flamarion ho síce prijal a sl'úbil, že ho predstaví Jansenovi, ale sám odišiel na dovolenku a Milan čakal a čakal, kým nebol celkom vyčerpaný finančne. A najopustenejší sa cítil, keď prvé Vianoce v Paríži trávil sám . . .

Zachoval sa jeho list pani Vrchlickej, kde veľmi clivo spomína na Prahu a všetky krásne chvíle, čo tam s nimi strávil. Lidunke Bilej v liste vyznáva lásku a rozplýva sa v citovosti. V tom čase sa zoznamuje s grófom Kolovratom, ktorý prišiel do Paríža študovať, aby sa pripravil na diplomatickú dráhu a ten si ho obl'ubi a uvádza ho do najvybranejšej parížskej spoločnosti. Vtedy nastal obrat v jeho živote a zažíva radosť prvých úspechov.

Flamarion ho konečne Jansenovi predstavil a Jansen ho prijal, aby s ním pracoval a poslal ho s výpravou na Mont Blanc, aby tam previedol niektoré pozorovania. A Štefánik bol už zasa vo svojom živle a zahrúžil sa úplne do hviezdárskych problémov. Ale nezabúda ani na domov. Sleduje noviny a všima si činnosť svojich profesorov a priateľ'ov. V marci dostal návštevu zo Slovenska. Prišiel ho ako mladého kolegu navštíviť astronóm Dr. Jan Wagner, člen francúzskej astronomickej spoločnosti. (Société Astronomique).

Spisovateľ'ka Růžena Svobodová našla už Štefánika ako elegantného Parížana, ktorý ju uvádza do kruhu umelcov a učencov a nad jeho spoločenskými úspechmi až žasla: Štefáničku, čo sa to s vami deje? On však len žiaril a nikdy nebol viac sebou samým. V Paríži sa stretol a spriatel'il aj s veľ'kým českým kritikom a estétom F. X. Šaldom.

Štefánik strávil svoj plodný život v cudzine. Výsledkom jeho a Masarykovej geniálnosti bola Československá republika. Ale Štefánik vo chvíli návratu do rodnej zeme tragicky zahynul dňa 4. mája 1919, keď sa jeho lietadlo zrútilo v plameňoch vo Vajnorochoch pri Bratislave.

Dnes, na 60. výročie tejto katastrofy kladieme si otázku: Akým smerom by sa bol vyvíjal politický pomer našich národov, keby bol Štefánik žil? Aký by bol pomer mladej republiky k ruskej revolúcii? Štefánikovo stanovisko k tejto otázke bolo všeobecne známe. Ved' to bol on, čo ovplyvnil légie na Sibíri tak, že zachovali si disciplínu a uchránili slávu svojej epopeje. On v spolupráci s prezidentom Masarykom má hlavnú zásluhu, že sa légie ako bojaschopné jednotky pod velením svojich dôstojníkov vrátili domov. Ale ako by sa bol vyvíjal vnútropolitický život novej republiky, keby bol Štefánik žil? Bol by jeho konzervatívny svetonázor dal v povojnovej dobe našim národom iný smer a zapríčinil iný politický vývoj? Bol by sa postavil proti niektorým medzinárodným zmluvám, ktoré v povojnovom období republika uzavrela? To sú otázky, ktoré si často kladieme, ale dobre vieme, že odpoveď je nielen ťažká, ale nemožná.

Nemusíme však h'adat' odpovede na veci, ktoré sú aj v politike menlivé, ale všimajme si viac toho, že aj dnes platí to, čo Štefánik hlásal, keď nabádal naše národy k jednote, pravej bratskosti a láske jedného k druhému.

Toto je dnes jeho živý a večne aktuálny odkaz a my spolu s ním veríme a v tejto pevnej viere budeme kráčať v jeho šlapajach, v šlapajach tohota nášho bohatiera.

Zájezd do Spillville, Ia.

SVU se zúčastní oslav mistra Antonína Dvořáka ve dnech 3. - 5. srpna. - Hlaste se u Čihák World Travel, Berwyn. - Tel. 795-9050.

Předsednictvo
Československé národní rady americké, Chicago, Illinois
se rozloučí s místopředsedou ČSNRA a předsedou výboru
pro zahraniční záležitosti

Prof. Dr. Františkem Schwarzenbergem a jeho chotí
před jejich odjezdem do Evropy na večeru pořádaném
v pátek dne 22. června 1979

v hotelu Drake v Oakbrook, Illinois v 7 hod. večer
místnost Three Oaks Room

Po dlouhá léta byl prof. František Schwarzenberg duší
života Čs. národní rady svými vědomostmi, všestranností
a laskavým lidským porozuměním. Všemi bude postrádán.

* * *

Pozvánka na tento večer byla vyslána činovníkům ČSNRA,
předsedům a tajemníkům odboček ČSNRA a spolupracujících
organizací s prosbou, aby svým členům zajistili účast včasnou
reservací.

(O bližší informace volejte úřadovnu
ČSNRA - tel. 656-1117)

Odbočka ČSNRA "Západní předměstí"

srdečně zve

na členskou schůzi pořádanou v úterý 19. června v 7.30
hod. večer v Mid-America Federal v Cicero, Ill.

Po krátkém projednání úředních záležitostí promluví člen
odbočky prof. dr. František Svejkský

na téma:

**"Čechy, nejstarší slovanská země s
psanými řády a zákony"**

Zveme členstvo všech chicagských odboček a přidružených
organizací. Potěší nás, pozvete-li na tento večer i členy své rodiny a
přátele. Přednáška si zaslouží obzvláštní zájem krajské
veřejnosti.

Marie Langová
tajemnice

Vlasta Vrázová
předsedkyně

DARY NA ČINNOST ČSNRA:

Mr. Frank Bělohlávek Libuse, Cicero, Il dar zpěvákovi Jaroslavu Hutkovi a čs. disidentům	\$100.00
Mr. - Mrs. Eric M. Klepsa, CA	\$30.00
William E. Votruba, MI	\$20.00
Karel Burian, IL	\$13.00
Norma F. Chiesi, IN	\$8.00
Mr. - Mrs. Edward Hiava, IL	\$6.00
Frank Becica, IL	\$5.00
Mr. - Mrs. Karel A. Dvorak, CA	\$5.00
Joseph Kasai, SD	\$5.00
Mr. - Mrs. Miroslav Jindra, PA	\$3.00

Oznamte včas
změnu adresy

AMERICAN PŘEDPLATNÉ —
BULLETIN ♦ \$2.00 ROČNĚ

Věstník - 7

Č. S. A.

Nejstarší bratrská a sesterská podpůrná jednota
v Americe jest připravená poskytnouti Vám
nejvýhodnější druhy životních pojistek plně
zabezpečujících Vaši ochranu.

Rovněž nabízíme pojistky poskytující pravidelný
starobní důchod jakož i pojistky hypoteční.

Další informace ochotně podají:

CZECHOSLOVAK SOCIETY OF AMERICA

"Pioneer of Fraternal Life Insurance"

CSA PLAZA

Telefony (312) 795-5800 - (312) 242-2224

2701 SOUTH HARLEM AVENUE

BERWYN, IL 60402

VĚSTNÍK

(USPS 658-460)

CZECHOSLOVAK NATIONAL COUNCIL
OF AMERICA

2137 So. Lombard Ave. - Room 202
Cicero, Illinois 60650

Second Class Postage Paid
at Chicago, Illinois